

Sp. zn.: **30S/138/2020**

IČS: **5020200355**

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vargovej a členiek senátu JUDr. Martiny Mochnáčovej (sudkyňa spravodajkyňa) a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobcu: **Lidl Slovenská republika, v. o. s.**, so sídlom Ružinovská 1E, 821 02 Bratislava, IČO: 35 793 783, proti žalovanému: **Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie**, so sídlom Bajkalská 21/A, P.O. Box 29, 827 99 Bratislava 27, o **preskúmanie rozhodnutia žalovaného číslo SK/0427/99/2019 zo dňa 20.07.2020** takto

r o z h o d o l :

- I. Krajský súd v Žiline žalobu z a m i e t a .**
- II. Žalobcovi a žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

1. Správny orgán prvého stupňa – Slovenská obchodná inšpekcia, Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj, rozhodnutím číslo P/0393/05/2018 zo dňa 09.09.2019 konštatoval porušenie zákazu pre predávajúceho (žalobcu), ktorý skutok formuloval nasledovne: Pri výkone kontroly dňa 13.12.2018 bolo v prevádzkarni Lidl, Nábřežná 2730, Kysucké Nové Mesto zistené, že účastník konania ako predávajúci prostredníctvom oznamov, ktoré sa nachádzali v kontrolovanej prevádzkarni – na mieste určenom na predaj pyrotechnických výrobkov informoval spotrebiteľov:

„VÁŽENÝ ZÁKAZNÍK, V PRÍPADE PREDAJA PYROTECHNIKY SA NEJEDNÁ O SAMOOBSLUŽNÝ PREDAJ, VYBRANÚ PYROTECHNIKU JE POTREBNÉ ZAPLATIŤ IHNEĎ NA MIESTE A PLATBA JE MOŽNÁ IBA PLATOBNOU KARTOU...“ a „PYROTECHNIKA TU V PREDAJI PLATBA MOŽNÁ IBA KARTOU“. Taktiež pri vykonanom kontrolnom nákupe, ktorý pozostával z výrobku – 1 ks Abrakadabra á 1,49 eur/bal., boli inšpektori v pozícii anonymných spotrebiteľov informovaní, že predaj pyrotechnických výrobkov je možný iba v mieste určenom na predaj pyrotechnických výrobkov a platba za pyrotechnické výrobky je možná iba formou platobnej karty. Z dôvodu, že platba v hotovosti v zákonnej mene euro nebola možná, inšpektori kontrolný nákup zaplatili bezhotovostne (platobnou kartou). Opísaným konaním, ktorým účastník konania ako predávajúci podmienil kúpu výrobku bezhotovostne (platobnou kartou) a odmietol prijať eurovú hotovosť bez zákonného dôvodu, porušil účastník konania zákaz stanovený predávajúcemu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej „zákon o ochrane spotrebiteľa“); zákonným predpokladom odmietnutia zákonnej meny euro právnickými a fyzickými osobami je § 17a ods. 3 zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska (ďalej „zákon o národnej banke“), podľa ktorého „Národná banka Slovenska ako aj banky, iné úverové inštitúcie, pobočky zahraničných bánk, pobočky iných zahraničných úverových inštitúcií, zahraničné banky a iné zahraničné finančné inštitúcie, ktoré vykonávajú bankové činnosti na území Slovenskej republiky, iní poskytovatelia platobných služieb a poštové podniky, sú povinné pri peňažných platbách prijímať eurobankovky a euromince bez obmedzenia nominálnej štruktúry alebo celkového počtu prijímaných eurobankoviek a euromincí. Právnická osoba a fyzická osoba okrem Národnej banky Slovenska a banky môže odmietnuť prijatie platných euromincí aj vtedy, ak ide o zberateľské euromince; to rovnako platí aj vtedy, ak ide o poškodené eurobankovky alebo poškodené euromince, ktorých výmeny za nepoškodené eurobankovky a nepoškodené euromince sa v Slovenskej republike uskutočňujú za podmienok vymedzených v § 17b“; v danom prípade zákonný predpoklad odmietnutia zákonnej meny euro nebol naplnený. Za uvedené konanie prvostupňový správny orgán uložil účastníkovi konania podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa pokutu vo výške 20 000 eur, ktorú je účastník konania povinný zaplatiť do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty príkazom na úhradu na označený účet. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 13.12.2018 v prevádzkarni Lidl, Nábřežná 2730, Kysucké Nové Mesto, vykonal inšpektor Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj kontrolu, pri ktorej boli zistené nedostatky, ktoré sú zdokumentované v inšpekčnom zázname zo dňa 13.12.2018, za ktoré zodpovedá predávajúci. Pri výkone kontroly bolo zistené, tak ako sa uvádza vo výroku napadnutého rozhodnutia, že žalobca ako predávajúci vyžadoval od kupujúcich platbu platobnou kartou. Prvostupňový správny orgán odkázal na ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj na ustanovenie § 17a ods. 3 zákona o národnej banke. Konštatoval, že v danom prípade zákonný predpoklad odmietnutia zákonnej meny euro nebol naplnený a účastník konania svojím konaním porušil zákaz neukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu. Na základe uvedeného bolo účastníkovi konania listom zo dňa 02.07.2019 do jeho elektronickej schránky dňa 09.07.2019 doručené oznámenie o začatí správneho konania o uložení pokuty. Žalobca podaním zo dňa 16.07.2019 reagoval na oznámenie o začatí konania s tým, že uviedol, že jeho postup nemožno považovať za odmietnutie prijatia zákonnej meny euro. V zmysle zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách je platba kartou plnohodnotnou platobnou službou, prostredníctvom ktorej si spotrebiteľ môže splniť jeho povinnosť pri kúpe tovaru, a to uhradením kúpnej ceny.

Podmienky, za ktorých bola v rámci prevádzok účastníka konania umožnená kúpa pyrotechnických výrobkov, boli nastavené rovnako pre všetkých zákazníkov a rovnako boli predmetné podmienky jasne a zrozumiteľne komunikované, pričom je na rozhodnutí každého jedného zo zákazníkov, či za daných podmienok pristúpi ku konštituovaniu zmluvného vzťahu s účastníkom konania alebo nie. Nesúhlasil s interpretáciou Slovenskej obchodnej inšpekcie v súvislosti so zákonným predpokladom odmietnutia zákonnej meny euro právnickými a fyzickými osobami podľa § 17a ods. 3 zákona o národnej banke, keďže sa citované ustanovenie týka prijímania peňažných platieb. Taktiež uviedol, že účastník konania ako predávajúci neukladá v súvislosti s kúpou pyrotechniky spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, keďže účastník umožnil zákazníkovi vykonať platbu za pyrotechnické výrobky formou platobnej karty, ktorá je v súlade so zákonom o platobných službách plnohodnotnou platobnou službou, pričom je na rozhodnutí každého jedného zo zákazníkov, či za daných podmienok pristúpi ku konštituovaniu zmluvného vzťahu s účastníkom konania. Prvostupňový správny orgán ďalej poukázal na objektívnu zodpovednosť žalobcu v súvislosti s dodržiavaním ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že výlučným zákonným platidlom v Slovenskej republike sú eurobankovky a euromince, ktoré sú určené na peňažný obeh a slúžia na uhrádzanie peňažných záväzkov. Právnické a fyzické osoby ako príjemcovia hotovostných platieb nesmú bez legitímneho dôvodu odmietnuť prijatie eurobankoviek alebo euromincí ako zákonných platidiel v ich nominálnej hodnote. Uvedené vyplýva z osobitných pravidiel platných v eurozóne pre eurobankovky a euromince premietnutých do slovenského právneho poriadku predovšetkým do § 3 ods. 1 a 3 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a taktiež do § 17a ods. 1 zákona o národnej banke. V danom prípade účastník konania nemal žiaden zákonný dôvod, aby podmieňoval kúpu pyrotechnických výrobkov bezhotovostne (platobnou kartou) a odmietol prijať eurovú hotovosť od spotrebiteľa. Podstatou porušenia zákazu nebolo to, že účastník konania umožnil platbu kartou, ale v tom, že neumožnil platbu v hotovosti a vyžadoval výlučne platbu kartou. Pri určovaní výšky pokuty prihliadol správny orgán v zmysle § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia zákazu, spôsob a následky porušenia zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, keď účastník konania svojím konaním podmienil kúpu výrobku bezhotovostne (platobnou kartou) a odmietol prijať eurovú hotovosť bez zákonného dôvodu. Predaj pyrotechnických výrobkov výlučne prostredníctvom platobnej karty bol realizovaný v prevádzkach Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok, Liptovský Mikuláš, Revolučná, Ružomberok, Žilina, Žilina II., Martin I., Martin – Priekopa, Žilina III., Kysucké Nové Mesto, Čadca, Dolný Kubín, Námestovo, Bytča, Terchová, Tvrdošín. Dátum začatia predaja bol 10.12.2018 a dátum ukončenia tohto predaja 31.12.2018. Hodnota odpredávaných pyrotechnických výrobkov na jednotlivé prevádzky a celková hodnota odpredávaných pyrotechnických výrobkov vo všetkých prevádzkach v Žilinskom kraji predstavovala 482 905,30 eur. Z hľadiska závažnosti protiprávneho konania bolo prihliadnuté na to, že k porušeniu zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, dochádzalo vo viacerých prevádzkach účastníka, ktorý má značný dosah na široký okruh spotrebiteľov nachádzajúcich sa v celej územnej pôsobnosti Žilinského kraja a protiprávne konanie účastníka je o to závažnejšie. Z hľadiska závažnosti a následkov správny orgán prihliadol na celkovú hodnotu predávaných pyrotechnických výrobkov a skutočnosť, že porušením zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, účastník konania znížil rozsah práv spotrebiteľa garantovaný zákonom a došlo k zhoršeniu jeho postavenia a právnej ochrany. Správny orgán hodnotil porušenie zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu za závažný zásah do práv spotrebiteľa chránených zákonom. Z hľadiska miery zavinenia prihliadol prvostupňový správny orgán aj

na skutočnosť, že účastník ako predávajúci predával výrobky alebo poskytoval služby konečnému spotrebiteľovi, pričom nesie objektívnu zodpovednosť za dodržanie všetkých zákonom stanovených podmienok predaja výrobkov, bez ohľadu na okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie. Správny orgán tiež prihliadol na to, že účel sledovaný zákonom o ochrane spotrebiteľa vyjadrený v § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je ochrana ekonomických záujmov spotrebiteľa, pričom tento vzhľadom na zistené nedostatky v zákonom požadovanej miere a úrovni dosiahnutý nebol. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa bolo možné uložiť pokutu do výšky 66 400 eur. Správny orgán mal za to, že pokuta uložená vo výške 20 000 eur je vzhľadom na jej represívno-výchovnú a preventívnu funkciu ako aj s prihliadnutím na zákonom stanovené medze a hľadiská, pokutou primeranou a zároveň pokutou zodpovedajúcou zistenému právnemu stavu a charakteru porušenia zákona.

2. Žalovaný rozhodnutím SK/0427/99/2019 zo dňa 20.07.2020 odvolanie žalobcu proti prvostupňovému správne rozhodnutiu zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v tomto prípade je pre posúdenie zodpovednosti účastníka konania za správny delikt podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa podstatná skutočnosť, že podmienkou predaja tovaru, ktorý mal vystavený a pripravený pre spotrebiteľa, bola úhrada kúpnej ceny iba platobnou kartou. Účastník konania uložil spotrebiteľovi povinnosť platby za ponúkané výrobky platobnou kartou, hoci takáto povinnosť nevyplýva spotrebiteľovi zo žiadneho právneho predpisu. Podľa § 4 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa je predávajúci povinný vo vzťahu k spotrebiteľovi dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v poskytovaní výrobkov a služieb ustanovenú osobitným predpisom. Predávajúci nesmie odmietnuť predaj spotrebiteľovi výrobok, ktorý má vystavený alebo inak pripravený na predaj alebo odmietnuť poskytnutie služby, ktorá je v jeho prevádzkových možnostiach. Nesmie viazať predaj výrobku alebo poskytnutie služby na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie inej služby. To neplatí, ak spotrebiteľ nespĺňa podmienky na kúpu podľa osobitných predpisov. V súvislosti s uvedenými právnymi ustanoveniami odvolací orgán konštatoval, že v tomto prípade nedošlo k splneniu povinnosti podľa § 4 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa. Spotrebiteľom nebola umožnená kúpa predmetných pyrotechnických výrobkov, hoci tí boli pripravení zaplatiť za vystavené výrobky ich cenu v zákonnej mene. V tomto prípade boli takýto spotrebiteľia neoprávnené znevýhodnení. Účastník konania viazal predaj výrobku na splnenie povinnosti zaplatiť za tovar bezhotovostnými platobnými prostriedkami prostredníctvom platobnej karty. Konanie účastníka konania nemožno hodnotiť ako súladné s oprávnenými záujmami spotrebiteľa, napríklad s právom spotrebiteľa na ochranu ekonomických záujmov. Uvedené konštatovanie správnych orgánov možno podporiť na základe všeobecne záväzných právnych predpisov, keď z § 1 ods. 2 písm. a) a b) a § 3 ods. 1 a 3 zákona č. 659/2007 Z. z. a z § 17a ods. 3 zákona o národnej banke vyplýva, že výlučným zákonným platidlom v Slovenskej republike sú eurobankovky a euromince, ktoré sú určené na peňažný obeh a slúžia na uhrádzanie peňažných záväzkov. Podľa správneho orgánu spočívalo porušenie ekonomických záujmov spotrebiteľa v tom, že spotrebiteľ legitímne očakával, že vykoná úhradu za tovar eurobankovkami alebo euromincami, k čomu však v tomto prípade nedošlo. Účastník konania totiž neumožnil platbu zákonným platidlom, ale uložil spotrebiteľovi povinnosť uhradiť kúpnu cenu za výrobok platobnou kartou, k čomu neexistoval zákonný dôvod. Spotrebiteľ mohol získať predmetný produkt iba za menej výhodných podmienok ako sú normálne podmienky na trhu. Podľa § 17a ods. 2 zákona o národnej banke právnické osoby a fyzické osoby v Slovenskej republike sú pri peňažných platbách povinné prijímať zákonné platidlá, môžu odmietnuť prijatie zákonných platidiel a prijaté zákonné platidlá dávajú späť do

peňažného obehu podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre eurobankovky a euromince a v rozsahu vymedzenom týmito osobitnými predpismi aj za podmienok ustanovených týmto zákonom alebo inými osobitnými predpismi. V tejto súvislosti odvolací orgán uviedol, že pod pojmom peňažné platby možno rozumieť hotovostné a bezhotovostné platby. Žalovaný tiež odkázal na ustanovenie § 17a ods. 3 zákona o národnej banke. Žalobca nemal legitímny dôvod neprijímať zákonné platidlo a vyžadovať splnenie povinnosti, ktorú ukladal bez právneho dôvodu. V tomto prípade nemožno súhlasiť, že spotrebiteľ súhlasil po dohode s účastníkmi konania s iným spôsobom platby, najmä ak je to na úkor jeho práv a záujmov. Takýto súhlas by musel byť daný na základe dohody medzi účastníkom konania a spotrebiteľom, čo nemožno predpokladať v tomto prípade, keď spotrebiteľ nemal žiaden vplyv na znenie predmetnej podmienky, nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Žalovaný tiež odkázal na ustanovenie § 17e ods. 1 zákona o národnej banke. Vzhľadom na tvrdenie žalobcu, podľa ktorého ak spotrebiteľ nepoužíva, resp. nemá platobnú kartu, tak jednoducho nepristúpi k uzatvoreniu zmluvného vzťahu s podnikateľom, správny orgán uviedol, že práve v tejto súvislosti vnímal zistené konanie žalobcu ako diskrimináciu spotrebiteľa, ktorému neumožňuje zakúpiť tovar, ktorý má vystavený alebo pripravený na predaj bez použitia platobnej karty. Uvedený názor nie je možné hodnotiť ako rešpektovanie práv a záujmov spotrebiteľov. Žalovaný zdôraznil, že aj v časti uloženia pokuty bolo rozhodnutie riadne odôvodnené v súlade s § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Pokiaľ ide o samotnú výšku pokuty vo výške 20 000 eur, táto plní preventívnu úlohu, vzhľadom na to, že účastník konania pôsobí na celom území Slovenskej republiky. Jednou z úloh správneho orgánu je ochrana trhu, v tomto prípade je správna pokuta jediným nástrojom správneho orgánu, ktorým môže odradiť nielen účastníka konania, ale aj ďalšie podnikateľské subjekty pred obdobným konaním. Správny orgán prihliadol na rozsah a mieru hrozacej alebo spôsobenej ujmy. Z hľadiska závažnosti protiprávneho konania účastníka bolo prihliadnuté na to, že k porušeniu zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu dochádzalo vo viacerých prevádzkarňach účastníka, ktorý mal značný dosah na široký okruh spotrebiteľov nachádzajúcich sa v celej územnej pôsobnosti Žilinského kraja a protiprávne konanie účastníka je o to závažnejšie. Tiež prihliadol na celkovú hodnotu odpredávaných pyrotechnických výrobkov a skutočnosť, že porušením zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, účastník konania znížil rozsah práv spotrebiteľa garantovaných zákonom a došlo k zhoršeniu jeho postavenia a právnej ochrany. Správny orgán hodnotil porušenie zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu za závažný zásah do práv spotrebiteľa chránených zákonom. Tiež odkázal na ustanovenie § 3 ods. 5 Správneho poriadku a konštatoval, že pri určení výšky pokuty vychádzal z rozhodovacej praxe správnych orgánov v skutkovo zhodných alebo obdobných prípadoch.

3. Proti rozhodnutiu žalovaného podal v zákonnej lehote správnu žalobu žalobca, v ktorej sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Uviedol, že v slovenskom súkromnom práve nie je možné jednostranne ukladať povinnosť tretím osobám. V čase, keď ešte neexistuje právny vzťah medzi žalobcom a spotrebiteľom, nie je možné, aby žalobca jednostranne ukladal povinnosť spotrebiteľovi. Ak teda žalobca podmienil kúpu pyrotechniky bezhotovostnou platbou, nejde o jednostranné uloženie povinnosti. Spotrebiteľ totiž nie je povinný pyrotechniku kúpiť a zaplatiť za ňu bezhotovostne. Zároveň bol žalobca toho názoru, že podmienky, za ktorých je možné konštituovať zmluvný vzťah a ktoré majú podobu návrhu, nie je možné zamieňať s povinnosťou ako obligáciou. Na to, aby sa podmienka stala povinnosťou, je v prípade zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu potrebný vždy súhlas dvoch zmluvných strán, t. j.

k návrhu musí pristúpiť akceptácia navrhnutých podmienok, ktoré sa až konštituovaním zmluvného vzťahu stavajú povinnosťami, resp. právami zmluvných strán. Povinnosť bezhotovostnej platby pri zakúpení pyrotechniky tak možno považovať len za vopred daný a komunikovaný návrh zmluvných podmienok, ktoré si žalobca nastavil pre predaj pyrotechniky. Ide teda o súčasť návrhu, pričom spotrebiteľ má zmluvnú slobodu v tom, či takýto návrh príjmu alebo nie. Pokiaľ sa spotrebiteľ nerozhodol uzatvoriť so žalobcom v súvislosti s pyrotechnickými výrobkami spotrebiteľskú kúpnu zmluvu za podmienok, ako tieto boli zo strany žalobcu jasne komunikované, nemohlo dôjsť zo strany žalobcu k uloženiu akejkoľvek povinnosti spotrebiteľovi. Aj kúpna cena je podmienkou, ktorú spotrebiteľ môže, ale nemusí akceptovať a ak sa rozhodne danú podmienku neakceptovať, môže sa rozhodnúť uzatvoriť zmluvu, pričom aplikujúc názor prezentovaný zo strany prvostupňového správneho orgánu v rámci prvostupňového rozhodnutia, je možné uvažovať o tom, že aj uvedené by mohlo byť považované za ukladanie povinnosti pre spotrebiteľa bez právneho dôvodu. V prípade pripustenia opačného výkladu by ad absurdum, mohlo byť považované čokoľvek za ukladanie povinnosti, vrátane určovania samotnej kúpnej ceny. V danom prípade došlo k svojvoľnému uplatneniu extenzívneho výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa definujúceho správny delikt, ktorý rozšíril skutkovú podstatu tohto ustanovenia i na vopred dané a jasne komunikované zmluvné podmienky spotrebiteľskej kúpnej zmluvy. Uvedeným postupom došlo k porušeniu zásady správneho trestania, a to zásady legality, čo považoval žalobca v právnom štáte za neprípustné. Odkázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorý akcentuje neprípustnosť analógie v neprospech páchatel'a správneho deliktu. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR, trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému z trestného činu. Je nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a v Trestnom poriadku, nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť (Najvyšší súd SR, sp. zn. 10Asan/6/2018). Žalobca zdôraznil, že sankcionovať možno len také konanie, ktorého znaky sú explicitne vymedzené v rámci právnej úvahy správneho deliktu, pričom akýkoľvek iný postup je nutné považovať za nezákonný. Mal za to, že interpretácia právnych noriem má svoje hranice a musí byť vykonávaná v medziach zákona, pričom nie je právne prípustné, aby akákoľvek forma výkladu právnej normy bola uplatňovaná nad rámec príslušného právneho predpisu. Napadnutým rozhodnutím došlo k rozšíreniu skutkovej podstaty správneho deliktu v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa i na prípady, ktoré zákon o ochrane spotrebiteľa nesankcionuje a správny orgán tak de facto v rozpore s princípmi právneho štátu a deľby moci v právnom štáte, si prisvojil oprávnenie v oblasti tvorby práva. Pokiaľ správne orgány v danej veci aplikovali ustanovenie § 17a ods. 1 a 3 zákona o národnej banke, z týchto nie je možné, a to ani extenzívnym výkladom vyvodiť, že žalobca ako prevádzkovateľ maloobchodnej siete predajní, mal vo vzťahu k spotrebiteľom povinnosť vždy ponúknuť ako možnú formu úhrady kúpnej ceny popri platbe platobnou kartou, t. j. bezhotovostne aj platbu v hotovosti. Ustanovenie § 17a ods. 1 zákona o národnej banke sa totiž vzťahuje na prípady peňažných platieb, ktoré sa realizujú v hotovosti. Zdôraznil, že zo znenia ustanovenia § 17a ods. 1 zákona o národnej banke nevyplýva, že podnikateľ má vždy povinnosť umožniť spotrebiteľovi platbu v hotovosti, resp. že nemôže ako podmienku uzatvorenia spotrebiteľskej kúpnej zmluvy dohodnúť skutočnosť, že platba sa bude realizovať len vo forme bezhotovostného platobného styku. Žalobca tiež nesúhlasil s interpretáciou § 17a ods. 3 zákona o národnej banke ako so zákonným predpokladom odmietnutia zákonnej

meny euro právnickými a fyzickými osobami, keďže sa uvedené ustanovenie týka prijímania peňažných platieb, t. j. prijímania eurobankoviek a euromincí v rámci hotovostných platieb. Ustanovenie § 17a ods. 3 zákona o národnej banke sa primárne aplikuje na vybrané subjekty vymedzené v prvej vete uvedeného ustanovenia, medzi ktoré žalobca nespadá, a preto nie je možné uvedené ustanovenie v súvislosti s ním aplikovať. Pokiaľ ide o druhú vetu uvedeného ustanovenia je zrejmé, keďže sa v rámci nej používa slovné spojenie „prijatie platných euromincí“, že sa aj pri uvedenej povinnosti ráta s peňažnou platbou v hotovosti, použitím slovného spojenia „odmietnuť prijatie platných euromincí aj vtedy“. Predmetné zákonné ustanovenie taktiež nepredstavuje základ pre vyvodenie povinnosti umožňovať platbu za tovar vždy v hotovosti, keďže len vymedzuje jeden z prípadov, kedy môže fyzická alebo právnická osoba pri hotovostných platbách odmietnuť prijať euromince. Zo znenia § 17a ods. 3 zákona o národnej banke nevyplýva, že by mal podnikateľ povinnosť umožniť spotrebiteľovi platbu v hotovosti, resp. že nemôže ako podmienku uzatvorenia spotrebiteľskej kúpnej zmluvy dohodnúť tú skutočnosť, že platba sa bude realizovať len vo forme bezhotovostného platobného styku. Žalobca tiež poukázal na skutočnosť, že pojem „záonné platidlo“ nemá legálnu definíciu v slovenskom právnom poriadku a jeho význam možno odvodzovať z § 15 zákona o národnej banke, ktoré znie: „Národná banka Slovenska má v súlade s osobitnými predpismi právo vydávať eurobankovky a euromince vrátane pamätných euromincí, ktoré sú zákonným platidlom v eurozóne a v zúčastnených tretích štátoch, ktoré sú určené na peňažný obeh a ktoré vo svojej nominálnej hodnote slúžia na uhrádzanie peňažných záväzkov“. Sankcie za porušenie povinnosti uložených v zmysle zákona o národnej banke však môže udeľovať v zmysle § 45 zákona o národnej banke iba Národná banka Slovenska. Žalobca mal za to, že z príslušných všeobecných záväzných právnych predpisov nie je možné vyvodiť pre podnikateľa povinnosť, aby vždy umožnil spotrebiteľovi pri uzatváraní spotrebiteľskej kúpnej zmluvy platbu v hotovosti. Je na rozhodnutí samotného podnikateľského subjektu, či umožní alebo neumožní úhradu kúpnej ceny prostredníctvom platby v hotovosti. Samotné nastavenie podmienok, vrátane spôsobu úhrady kúpnej ceny vopred, jasné, zrozumiteľné a nediskriminačné pre všetkých spotrebiteľov, nie je možné považovať za odmietnutie prijatia eurobankoviek alebo euromincí ako zákonných platidiel v ich nominálnej hodnote. Úhrada v hotovosti alebo prostredníctvom platobnej karty predstavuje len diferenciáciu v spôsobe úhrady odplaty, ktorá sa vždy uskutoční v zákonnej mene, pričom ale právna úprava v rámci Slovenskej republiky nepredpokladá zvýhodnenie jednej formy spôsobu splnenia povinnosti spotrebiteľa voči podnikateľovi nad druhou a nepredpokladá automaticky vždy možnosť splnenia si tejto povinnosti formou hotovostnej platby. Žalobca nenamietal, že výlučným zákonným platidlom určeným na peňažný obeh v Slovenskej republike sú eurobankovky a euromince, avšak vzhľadom na skutočnosti zistené počas kontroly, tento argument nemožno aplikovať, keďže žalobca ako spôsob úhrady určil platbu platobnou kartou, nie hotovostnú peňažnú platbu. Žalobca trval na tom, že v žiadnom prípade neodmietol prijať zákonnú menu euro a rovnako neukladal v súvislosti s kúpou výrobku spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, keďže žalobca umožnil spotrebiteľom vykonať platbu za výrobky formou platobnej karty, ktorá je v súlade so zákonom č. 492/2009 Z. z. o platobných službách plnohodnotnou platobnou službou. Je na slobodnom rozhodnutí každého zákazníka, či za daných podmienok pristúpi k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, teda ku kúpe tovaru alebo nie. Žalobca sa teda v žiadnom prípade umožnením úhrady kúpnej ceny len formou platby platobnou kartou nedopustil odmietnutia prijatia zákonnej meny euro. Žalobca poukázal na názor Ministerstva financií Českej republiky, ktoré vo svojom vyjadrení tvrdí, že povinnosť prijímať platby v hotovosti neexistuje, keďže v rámci princípu zmluvnej voľnosti si obchodník môže vybrať,

či bude prijímať len bezhotovostné platby alebo aj hotovosť. Akékoľvek vynucovanie platieb v hotovosti, by potom podľa názoru Ministerstva financií ČR, malo byť považované za neoprávnený zásah do základnej zásady súkromného práva, t. j. do zmluvnej autonómie. Napokon žalobca odkázal na skutočnosť, že v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 sa bezhotovostné platby stali bežnými javmi. Zdôraznil, že v danom prípade nedošlo k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, na ktorého naplnenie je nevyhnutné, aby došlo k samotnému úkonu odmietnutia predaja vystaveného tovaru, k čomu ale zo strany žalobcu nikdy nedošlo a uvedené ani nebolo nikdy v rámci pre toto súdne konanie relevantného správneho konania preukázané. Pokiaľ by bol akceptovaný názor správnych orgánov v tom, že umožnenie úhrady kúpnej ceny len formou platobnej karty je diskriminačné vo vzťahu k osobám, ktoré platobnou kartou nedisponujú, muselo by sa podľa rovnakej logiky aj neakceptovanie úhrady odplaty platobnou kartou a požadovanie platby len v hotovosti považovať za diskriminačné voči osobám, ktoré nemajú k dispozícii finančné prostriedky v hotovosti, ale týmito disponujú na bankovom účte.

4. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že v predmetnom prípade postupoval v zmysle a v medziach zákona o ochrane spotrebiteľa. Rozhodnutia prvostupňového a druhostupňového správneho orgánu sú odôvodnené a závery z nich vyplývajúce sú dostatočne preukazujúce porušenie zákona o ochrane spotrebiteľa. Porušenie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, t. j. porušenie zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, bolo vo veci preukázané. Pre posúdenie zodpovednosti žalobcu za správny delikt podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, bola podstatná skutočnosť, že podmienkou predaja tovaru, ktorý mal vystavený a pripravený pre spotrebiteľa, bola úhrada kúpnej ceny iba platobnou kartou. Žalobca uložil spotrebiteľovi povinnosť platby za ponúkané pyrotechnické výrobky platobnou kartou, hoci takáto povinnosť nevyplýva spotrebiteľovi zo žiadneho právneho predpisu. Žalovaný vníma zistené konanie žalobcu jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, ktorému neumožňuje zakúpiť tovar, ktorý má vystavený alebo inak pripravený na predaj bez použitia platobnej karty. Žalobca bez predchádzajúcej dohody so spotrebiteľom bez toho, aby mohol spotrebiteľ ovplyvniť podmienky kúpy výrobkov, na kúpu ktorých mal právo, uložil spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť za pyrotechnické výrobky platobnou kartou bez legálneho dôvodu. Žalovaný uviedol, že nie každá podmienka spojená s predajom a kúpou výrobku je protiprávna. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa je však zakázané ukladanie podmienky bez právneho dôvodu. Podmienka, ktorou žalobca podmienil kúpu pyrotechniky, t. j. zaplatením za pyrotechniku iba platobnou kartou, má síce charakter podmienky, s ktorou sa spotrebiteľ má možnosť oboznámiť ešte pred uzavretím zmluvy, no zároveň nemá možnosť pri uzatváraní zmluvného vzťahu ovplyvniť jej obsah, preto podmienky ukladané žalobcom nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré nie sú v súlade s platnými právnymi predpismi alebo im odporujú. Žalobca ako predávajúci bežne realizuje platby v hotovosti, to znamená, prijímanie platieb v hotovosti v zákonnej mene euro. Žalovaný vyslovil názor, že je síce v prospech spotrebiteľa, ak žalobca umožní bezhotovostný platobný styk a realizovanie platieb platobnou kartou, avšak na druhej strane, je výrazným obmedzením spotrebiteľa prípad odmietnutia platby v hotovosti u určitého sortimentu výrobkov. Takéto výrazné obmedzenie by mohol žalobca realizovať výlučne v prípade, ak by mu takého obmedzenia umožnil zákon. V prípade predaja pyrotechnických výrobkov však nie je v ustanovení § 52 ods. 4 zákona o výbušninách, výbušných predmetoch a munícií uvedené, že platba za tieto výrobky sa musí uskutočniť iba bezhotovostne, t. j. platobnou kartou. V ustanovení § 52 ods. 4 zákona o výbušninách je uvedené: „Pyrotechnické výrobky podľa

odseku 3 možno predávať len v predajniach, ktoré sú umiestnené v stavbe. Samoobslužný predaj pyrotechnických výrobkov podľa odseku 3 je zakázaný; zaplatenie za tieto výrobky musí nasledovať bezprostredne po ich odovzdaní spotrebiteľovi“. Je zrejmé, že žalobca v danom prípade uložil povinnosť bez právneho dôvodu, a to obmedzením platby výlučne prostredníctvom platobnej karty, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom zo strany žalovaného správneho orgánu nedošlo k neprípustnému svojvoľnému uplatneniu extenzívneho výkladu predmetného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný mal za to, že v predmetnom prípade postupoval plne v súlade s princípom legality, teda postupoval v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a zistené porušenie zákona o ochrane spotrebiteľa bolo náležité odôvodnené. V danom prípade nie je žiaden iný dozorný orgán, ktorý by bol oprávnený vykonávať dozor nad dodržiavaním zákazu podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, a preto je úplne legitímne tvrdiť, že Slovenská obchodná inšpekcia ako orgán dozoru nad daným ustanovením zákona o ochrane spotrebiteľa, má právomoc na účely správneho konania ako verejnomocenského pôsobenia v oblasti ochrany spotrebiteľa posúdiť, či konanie žalobcu v rámci výkonu kontroly, napĺňa znaky skutkovej podstaty správneho deliktu prejednávaného v tomto konaní. V súvislosti so zabezpečením ochrany spotrebiteľa si totižto orgán dozoru môže podľa § 40 Správneho poriadku urobiť vlastný úsudok o právnej otázke, od ktorej závisí rozhodnutie vo veci, a to aj v prípade, ak o nej môže rozhodovať v samostatnom konaní iný príslušný orgán. V prejednávanej veci je podľa žalovaného správneho orgánu nepochybné, že žalovaný vydal rozhodnutie, na základe zákonom povolenej voľnej úvahy. Správna úvaha, resp. voľná úvaha správneho orgánu vyjadruje určitý stupeň voľnosti rozhodovania správneho orgánu, ktorému umožňuje v medziach zákona prijať také rozhodnutie, aké uzná za najvhodnejšie, a to s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. V danom prípade možno hovoriť aj o právomoci voľnej úvahy – diskrečná právomoc, na základe ktorej má správny orgán istý stupeň slobody pri prijímaní rozhodnutia, pričom si môže vybrať z viacerých právne prijateľných rozhodnutí jedno, ktoré pokladá za najvhodnejšie. Na základe tohto zákonného zmocnenia bolo podľa žalovaného rozhodnutie vydané na základe zákonom povolenej správnej úvahy. V slovenskej právnej úprave je zakotvená objektívna zodpovednosť právnických osôb pri spáchaní správneho deliktu, to znamená, že pre samotný vznik zodpovednosti je zavinenie právnickej osoby ako páchatel'a deliktu právne irelevantné. Zavinenie nie je obligatórny znak správneho deliktu právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb. Žalovaný v rámci vyvodzovania administratívnoprávnej zodpovednosti žalobcu, dokazuje len porušenie právnej povinnosti žalobcom, existenciu protiprávneho následku a príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a protiprávnym následkom. Z hľadiska právnej teórie ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť (bez možnosti liberácie), t. j. žalobca sa nemôže zbaviť zodpovednosti za správny delikt poukázaním na existenciu tzv. liberačného dôvodu. Žalobca je povinný poznať zákon a zabezpečiť vo svojej prevádzkarni jeho dodržiavanie, rovnako aj zaškoliť svojich zamestnancov tak, aby sa riadili zákonom pri výkone svojej činnosti. Žalovaný tiež uviedol, že Slovenská obchodná inšpekcia ako orgán dozoru u žalobcu v prvom rade sankcionuje za porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona o ochrane spotrebiteľa. K naplneniu skutkovej podstaty tohto správneho deliktu stačí kontrolnému orgánu zistiť, že v dôsledku porušenia povinnosti zodpovednou osobou, došlo k ohrozeniu práv spotrebiteľa. Poškodenie spotrebiteľa zo strany žalobcu je už aj samotné zníženie rozsahu spotrebiteľových práv priznaných mu zákonom. Žalovaný uviedol, že v prípade vzťahu predávajúci – spotrebiteľ vystupuje spotrebiteľ ako laik, ktorému je potrebné venovať špeciálnu starostlivosť a predávajúci vystupuje ako odborník, ktorý pri svojej činnosti ovláda a dodržiava všetky podmienky predaja. Žalobca je povinný po celý čas

výkonu svojej podnikateľskej činnosti dodržiavať všetky právne predpisy vzťahujúce sa na ochranu spotrebiteľa, vrátane zákona o ochrane spotrebiteľa. Konanie žalobcu nemožno hodnotiť ako súladné s oprávnenými záujmami spotrebiteľa, predovšetkým s právom spotrebiteľa na ochranu jeho ekonomických záujmov. Porušenie ekonomických záujmov spotrebiteľa spočívalo podľa žalovaného v tom, že spotrebiteľ legitímne očakával, že vykoná úhradu za tovar eurobankovkami alebo euromincami, k čomu však v tomto prípade nedošlo. Žalobca totiž neumožnil platbu zákonným platidlom, ale uložil spotrebiteľovi povinnosť uhradiť kúpnu cenu za výrobok len platobnou kartou, k čomu neexistoval zákonný dôvod. Spotrebiteľ mohol získať predmetný výrobok iba za menej výhodných podmienok ako sú normálne podmienky na trhu. Pokiaľ žalobca argumentoval odkazom na ustanovenie § 17a ods. 1 a 3 zákona o národnej banke, žalovaný k uvedenému uviedol, že podstata porušenia zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosť bez právneho dôvodu nespočívala v tom, že žalobca umožnil platbu za tovar prostredníctvom platobnej karty, ale v tom, že neumožnil platbu v hotovosti a vyžadoval výlučne platbu kartou. Výlučným zákonným platidlom v Slovenskej republike sú eurobankovky a euromince, ktoré sú určené na peňažný obeh a slúžia na uhrádzanie peňažných záväzkov. Uvedené znamená, že právnické osoby a fyzické osoby ako príjemcovia hotovostných platieb nesmú bez legitímneho dôvodu odmietnuť prijatie eurobankoviek ani euromincí ako zákonných platidiel v ich nominálnej hodnote. Uvedené vyplýva z osobitných pravidiel platných v eurozóne pre eurobankovky a euromince premietnutých do slovenského právneho poriadku, predovšetkým do ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a) a b) a § 3 ods. 1 a 3 zákona o zavedení meny euro v Slovenskej republike a taktiež do ustanovenia § 17a ods. 3 zákona o národnej banke. Žalovaný citujúc uvedené ustanovenie § 17a ods. 3 zákona o národnej banke konštatoval, že v danom prípade nebol naplnený zákonný predpoklad odmietnutia zákonnej meny euro. Žalobca nemal žiaden zákonný dôvod, aby podmieňoval kúpu pyrotechnických výrobkov bezhotovostne (platobnou kartou) a odmietal prijať eurovú hotovosť od spotrebiteľa. Ustanovenie § 17a ods. 2 zákona o národnej banke ukladá právnickým osobám a fyzickým osobám povinnosť prijímať zákonné platidlá pri peňažných platbách. Žalovaný v tejto súvislosti uviedol, že pod pojmom peňažné platby možno rozumieť tak hotovostné ako aj bezhotovostné platby. Právo odmietnuť zákonné platidlá je podmienené dôvodmi a rozsahom podľa platnej slovenskej legislatívy a európskej legislatívy ako napríklad právo právnickej osoby a fyzickej osoby odmietnuť prijatie poškodených eurobankoviek alebo poškodených euromincí. Z uvedeného vyplýva, že na odmietnutie, resp. neakceptovanie zákonnej meny musí mať žalobca zákonný dôvod. Porušením uvedeného zákazu odmietnutia peňazí môže dôjsť až k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu ohrozovania obehu peňazí podľa § 273 Trestného zákona, keďže podľa § 17e ods. 1 zákona o národnej banke „platné bankovky a mince, bankovky a mince nevydané, ale určené na vydanie do peňažného obehu a počas obdobia určeného na výmenu aj neplatné bankovky a neplatné mince, sú pred falšovaním, pozmeňovaním, neoprávnenou výrobou a poškodzovaním a pred bezdôvodným odmietnutím prijatia zákonných platidiel chránené zákonom“. Žalovaný tiež poukázal aj na odporúčenie Komisie z 22. marca 2010 o rozsahu a účinkoch eurobankoviek a euromincí ako zákonného platidla (2010/191/EÚ). Podľa bodu 2 uvedeného odporúčania by malo byť akceptovanie eurobankoviek a euromincí ako platobných prostriedkov v maloobchodných transakciách pravidlom. Odmietnutie by teda malo byť možné len na základe opodstatnených dôvodov spojených so „zásadou konania v dobrej viere“ (napr. maloobchodník nedisponuje mincami). Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že hotovosť nemôže byť vylúčená z možnosti platby za tovar a služby na strane príjemcu povinnosti platby, to znamená žalobcu. Žalobca teda nemôže odmietnuť eurobankovky a euromince okrem prípadu, ak sa strany vopred nedohodli na inom spôsobe

platby. Základným predpokladom je uzavretie a existencia dohody medzi predávajúcim a kupujúcim o inom spôsobe platby ako v hotovosti, čo však v predmetnom prejednávacom prípade nebolo splnené. K tvrdeniu žalobcu, že je na slobodnom rozhodnutí každého spotrebiteľa, či za daných podmienok pristúpi ku konštituovaniu zmluvného vzťahu so žalobcom alebo nie, žalovaný uviedol, že súhlasí s uvedeným tvrdením, avšak uvedené konštatovanie neodôvodňuje uloženie povinnosti pre spotrebiteľa, ktorá nie je v súlade so zákonnou právnou úpravou, a teda ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu. Spotrebiteľ v danom prípade legitímne očakával, že vykoná úhradu za tovar eurobankovkami alebo euromincami, k čomu však v tomto prípade nedošlo. Pokiaľ žalobca poukazoval na obvyklosť bezhotovostných platieb počas pandémie ochorenia COVID-19, k uvedenému žalovaný uviedol, že kontrola bola zo strany žalovaného vykonaná dňa 13.12.2018, t. j. ešte v čase, keď žiadna mimoriadna situácia nebola na území Slovenskej republiky vyhlásená. Počas pandémie predávajúci vo väčšine prípadov umožňujú platbu tak v hotovosti, ako aj bezhotovostne, pričom zároveň uvádzajú, že vzhľadom na situáciu spojenú s pandemiou COVID-19 uprednostňujú platbu platobnou kartou. Uvedené však podľa žalovaného neznamena, že vylučujú platbu v hotovosti, ako tomu bolo v predmetnom prípade u žalobcu. K námietke žalobcu, že umožnenie úhrady kúpnej ceny len formou platobnej karty nie je možné považovať za porušenie § 4 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, žalovaný uviedol, že v zmysle tohto ustanovenia je predávajúci povinný vo vzťahu k spotrebiteľovi dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v poskytovaní výrobkov a služieb, ustanovenú osobitným predpisom, t. j. zákonom 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon). Predávajúci nesmie odmietnuť predaj spotrebiteľovi výrobok, ktorý má vystavený alebo inak pripravený na predaj alebo odmietnuť poskytnutie služby, ktorá je v jeho prevádzkových možnostiach. Nesmie viazať predaj výrobku alebo poskytnutie služby na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie inej služby. To neplatí, ak spotrebiteľ nesplní podmienky na kúpu podľa osobitných predpisov. Žalovaný opakovane uviedol, že spotrebiteľom nebola umožnená kúpa predmetných pyrotechnických výrobkov, hoci tí boli pripravení zaplatiť za vystavené výrobky ich cenu v zákonnej mene. V tomto prípade boli takíto spotrebiteľia neoprávnene znevýhodnení. V súvislosti s námietkou, že sa žalobca nemohol dopustiť ani porušenia § 4 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, žalovaný opakovane podotkol, že sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len podporne zaoberal predmetným ustanovením zákona o ochrane spotrebiteľa. Právne normy sú konštruované na relatívne všeobecnom, dokonca až abstraktnom princípe, aby výslovne neopisovali jedno konkrétne konanie, ale aby sa pod ne dali kvalifikovať viaceré protiprávne konania toho istého druhu alebo rovnakej povahy. Tvrdenie žalobcu, že pokiaľ by sa akceptoval názor žalovaného, v zmysle ktorého umožnenie úhrady kúpnej ceny len formou platobnej karty je diskriminačné vo vzťahu k osobám, ktoré platobnou kartou nedisponujú, muselo by sa podľa predmetnej logiky aj neakceptovanie úhrady odplaty platobnou kartou a požadovanie platby len v hotovosti, považovať za diskriminačné vo vzťahu k osobám, ktoré nemajú k dispozícii finančné prostriedky v hotovosti, ale týmito disponujú na bankovom účte, považoval žalovaný v predmetnom prípade za subjektívne a právne bezpredmetné. Hotovosť je totiž najviac používaným platobným prostriedkom na Slovensku a v priemere aj za celú eurozónu. Aj keď počet bezhotovostných transakcií každoročne rastie, rovnako rastie aj peňažný obeh. Hotovosť je jediným platobným inštrumentom, ktorý je inkluzívny, to znamená, že pre jeho použitie nie je potrebná tretia strana, pripojenie na internet a ani žiadna infraštruktúra, pričom vysporiadanie platby je okamžité. Použitie hotovosti je rýchle a jednoduché aj pre zraniteľné skupiny obyvateľstva, pre ľudí, ktorí nemajú v banke vedený účet a nemôžu používať platobné karty, či mobilné

telefóny pri platbách. Hotovosť nám lepšie stráži, koľko minieme v porovnaní s kartami, či inými virtuálnymi platbami. Eurobankovky sú jedinou formou peňazí centrálnej banky poskytovanej obyvateľstvu a sú spolu s euromincami jediným zákonným platidlom v eurozóne. Zároveň plnia funkciu uchovávateľa hodnoty, ktorá nemá prakticky žiadne kreditné riziko. Hotovosť zaručuje súkromie pri realizácii platieb. Údaje o realizovaných platbách v hotovosti sú dostupné len nám a žiadnej tretej strane. Žalovaný opakovane poznamenal, že v podmienkach Slovenskej republiky nemôže nikto odmietnuť platbu v hotovosti bez zákonného dôvodu. Spotrebiteľ v predmetnom prípade vystupoval v slabšej pozícii v porovnaní so žalobcom, keďže podmienka, ktorou žalobca podmienil kúpu pyrotechniky, to znamená zaplatenie za pyrotechniku iba platobnou kartou, mala síce charakter podmienky, s ktorou sa spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť ešte pred uzavretím zmluvy, no zároveň nemal možnosť pri uzatváraní zmluvného vzťahu ovplyvniť jej obsah, preto podmienky uložené žalobcom nemohli obsahovať ustanovenia, ktoré nie sú v súlade s platnými právnymi predpismi alebo im odporujú. K výške uloženej pokuty žalovaný odkázal na odôvodnenie uvedené v prvostupňovom, ako aj druhostupňovom administratívnom rozhodnutí. Odkázal na ustanovenie § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a taktiež na funkcie sankcie, ktorými sú represia, prevencia a výchova páchatel'a správneho deliktu – žalobcu. Pokuta bola uložená v rámci stanovených kritérií v zákonom stanovenej sadzbe do 66 400 eur. Žalovaný tiež pri stanovení výšky pokuty zohľadnil skutočnosť, že k porušeniu zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu dochádzalo vo viacerých prevádzkárňach žalobcu. Z hľadiska závažnosti a následkov žalovaný správny orgán prihliadol aj na celkovú hodnotu odpredávaných pyrotechnických výrobkov a skutočnosť, že porušením zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, žalobca znížil rozsah práv spotrebiteľa garantovaný zákonom a došlo k zhoršeniu jeho postavenia a právnej ochrany. Podľa názoru žalovaného je napadnuté rozhodnutie v súlade s platnými právnymi predpismi, nedošlo k porušeniu základných ústavných práv žalobcu a rozhodnutie tiež neodporuje zásadám, na ktorých je postavený Správny poriadok.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že v danom prípade došlo k uplatneniu extenzívneho výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré rozšírilo skutkovú podstatu tohto ustanovenia i na vopred dané a jasne komunikované zmluvné podmienky spotrebiteľskej zmluvy. V slovenskom súkromnom práve nie je možné jednostranne ukladať povinnosť tretím osobám. V čase keď ešte neexistuje právny vzťah medzi žalobcom a spotrebiteľom, nie je možné, aby žalobca jednostranne ukladal povinnosť spotrebiteľovi. Na to, aby sa podmienka stala povinnosťou, je v prípade zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu potrebný vždy súhlas dvoch zmluvných strán, t. j. k návrhu musí pristúpiť akceptácia navrhnutých zmluvných podmienok, ktoré sa až konštituovaním zmluvného vzťahu stávajú povinnosťami resp. právami zmluvných strán. Žalobca mal za to, že akceptácia týchto vopred jasne daných a komunikovaných zmluvných podmienok predávajúceho spotrebiteľom, predstavuje dohodu zmluvných strán a súhlas spotrebiteľa s podmienkami kúpy, preto argument žalovaného, že žalobca uložil povinnosť zaplatiť za pyrotechnické výrobky platobnou kartou bez predchádzajúcej dohody so spotrebiteľom a tým pádom bez legálneho dôvodu, v žiadnom prípade neobstojí. Pokiaľ žalobca podmienil kúpu pyrotechniky bezhotovostnou platbou, v žiadnom prípade sa nejedná o jednostranné uloženie povinnosti, ale len o vopred daný a komunikovaný návrh zmluvných podmienok, ktoré si žalobca nastavil pre predaj a spotrebiteľ nie je v žiadnom prípade povinný pyrotechniku kúpiť a zaplatiť za ňu bezhotovostne. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ sa spotrebiteľ nerozhodne uzatvoriť so žalobcom spotrebiteľskú kúpnu zmluvu za jasne

vopred komunikovaných podmienok zo strany žalobcu, tak nemôže dôjsť zo strany žalobcu k uloženiu akejkoľvek povinnosti. Na základe uvedeného sa potom žalobca nemohol dopustiť spáchania správneho deliktu v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa a rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie považoval vzhľadom na uvedené v celom rozsahu za nezákonné. Žalobca vyslovil názor, že z § 17a ods. 1 zákona o národnej banke jednoznačne vyplýva, že tento sa vzťahuje na prípady peňažných platieb, ktoré sa realizujú v hotovosti. S prihliadnutím na skutočnosť, že samotné ustanovenie § 17a ods. 1 zákona o národnej banke narába s pojmom „peňažná platba v hotovosti“, mal žalobca za to, že aj zákon o národnej banke ráta s možnosťou, že peňažná platba sa v rámci súkromnoprávných vzťahov realizuje aj vo forme bezhotovostného platobného styku, pričom ale ustanovenie § 17a ods. 1 zákona o národnej banke sa na danú formu platby neaplikuje. Žalobca zdôraznil, že zo znenia § 17a ods. 1 zákona o národnej banke nevyplýva, že podnikateľ má vždy povinnosť umožniť spotrebiteľovi platbu v hotovosti, resp. že nemôže ako podmienku uzatvorenia spotrebiteľskej kúpnej zmluvy dohodnúť skutočnosť, že platba sa bude realizovať len vo forme bezhotovostného platobného styku. Žalobca tiež nesúhlasil s interpretáciou žalovaného aj v prípade § 17a ods. 3 zákona o národnej banke ako so zákonným predpokladom odmietnutia zákonnej meny euro právnickými a fyzickými osobami, keďže sa uvedené ustanovenie týka prijímania peňažných platieb, t. j. prijímania eurobankoviek a euromincí v rámci hotovostných platieb. Žalobca zdôraznil, že § 17a ods. 3 zákona o národnej banke sa primárne aplikuje na vybrané subjekty vymedzené v prvej vete uvedeného ustanovenia, medzi ktoré žalobca nespadá, a preto nie je možné uvedené ustanovenie v súvislosti s ním aplikovať. Žalobca mal za to, že čo sa týka druhej vety uvedeného zákonného ustanovenia, je zrejmé, keďže sa v rámci neho používa slovné spojenie „prijatie platných euromincí“, že sa aj pri uvedenej povinnosti počíta s peňažnou platbou v hotovosti. Použitím slovného spojenia „odmietnuť prijatie platných euromincí aj vtedy“ predmetné zákonné ustanovenie taktiež nepredstavuje základ pre vyvodenie povinnosti umožňovať platbu za tovar vždy v hotovosti, keďže len vymedzuje jeden z prípadov, kedy môže fyzická alebo právnická osoba pri hotovostných platbách odmietnuť prijať euromince. Zo znenia § 17a ods. 3 zákona o národnej banke nevyplýva, že podnikateľ má vždy povinnosť umožniť spotrebiteľovi platbu v hotovosti, resp. že nemôže ako podmienku uzatvorenia spotrebiteľskej kúpnej zmluvy dohodnúť tú skutočnosť, že platba sa bude realizovať len vo forme bezhotovostného platobného styku. Pokiaľ žalobca odkazoval na ustanovenie § 17e ods. 1 zákona o národnej banke, aj v tomto prípade ide o platné bankovky a mince, t. j. peňažnú platbu v hotovosti. V žiadnom prípade z uvedeného ustanovenia nemožno vyvodiť záver, že žalobca odmietol prijať zákonné platidlo, ak vopred jasne a nediskriminačne pre všetkých spotrebiteľov komunikoval podmienky úhrady kúpnej ceny formou bezhotovostného platobného styku, ktorá sa vždy vykoná v zákonnej mene len inou formou. Žalobca trval na tom, že prijal zákonné platidlo a umožnil spotrebiteľom vykonať platbu za výrobky formou platobnej karty, ktorá je v súlade so zákonom č. 492/2009 Z. z. o platobných službách, plnohodnotnou platobnou službou. Je na rozhodnutí samotného podnikateľského subjektu, či umožní alebo neumožní úhradu kúpnej ceny prostredníctvom platby v hotovosti. Samotné nastavenie podmienok, vrátane spôsobu úhrady kúpnej ceny vopred, jasné, zrozumiteľné a nediskriminačné pre všetkých spotrebiteľov, nie je možné podľa názoru žalobcu považovať za odmietnutie prijatia eurobankoviek alebo euromincí ako zákonných platidiel v ich nominálnej hodnote. Žalobca nenamieta, že výlučným zákonným platidlom určeným na peňažný obeh v Slovenskej republike sú eurobankovky a euromince, avšak vzhľadom na skutočnosť zistené počas kontroly, žalobca opakovane trval na tom, že tento argument nemožno aplikovať, keďže žalobca ako spôsob úhrady určil platbu platobnou kartou, nie

hotovostnú peňažnú platbu. Úhrada odplaty v hotovosti alebo prostredníctvom platobnej karty predstavuje len diferenciáciu v spôsobe úhrady odplaty, ktorá sa vždy uskutoční v zákonnej mene, pričom ale právna úprava v rámci Slovenskej republiky nepredpokladá zvýhodnenie jednej formy spôsobu splnenia povinnosti spotrebiteľa voči podnikateľovi nad druhou a nepredpokladá automaticky vždy možnosť splnenia si tejto povinnosti formou hotovostnej platby. Žalobca trval na tom, že v žiadnom prípade neodmietol prijať zákonnú menu euro a rovnako neukladal v súvislosti s kúpou výrobku spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, keďže žalobca umožnil spotrebiteľom vykonať platbu za výrobky formou platobnej karty, ktoré je v súlade so zákonom č. 492/2009 Z. z. o platobných službách plnohodnotnou platobnou službou. Opakovane odkázal na názor Ministerstva financií Českej republiky, z ktorého možno vyvodit', že akékoľvek vynucovanie platieb v hotovosti, možno považovať za neoprávnený zásah do základnej zásady súkromného práva, t. j. do zmluvnej autonómie. Žalobca v žiadnom prípade umožnením úhrady kúpnej ceny len formou platby platobnou kartou sa nedopustil odmietnutia prijatia zákonnej meny euro a naďalej trval v plnom rozsahu na svojej argumentácii, ktorú prezentoval v správnej žalobe. Žalobca odmietol tvrdenie žalovaného v súvislosti s odmietnutím predat' spotrebiteľovi výrobok, ktorý mal žalobca vystavený a pripravený na predaj, keďže k takémuto konaniu žalobcu nikdy nedošlo a uvedené nebolo nikdy v rámci pre toto konanie relevantného správneho konania ani nikdy preukázané. Rovnako žalobca odmietol viazanie predaja pyrotechnických výrobkov na predaj iného výrobku alebo poskytnutie inej služby, keďže ani k takémuto konaniu žalobcu nikdy nedošlo a rovnako uvedené nebolo nikdy v rámci konania preukázané. Tvrdenie žalovaného, že spotrebiteľom nebola umožnená kúpa predmetných pyrotechnických výrobkov, hoci títo boli pripravení zaplatiť za vystavené výrobky ich cenu v zákonnej mene, v žiadnom prípade neobstojí. Kúpa pyrotechnických výrobkov bola umožnená všetkým spotrebiteľom, ktorí boli pripravení zaplatiť za tieto výrobky ich cenu v zákonnej mene, keďže žalobca umožnil všetkým spotrebiteľom za kúpu predmetných výrobkov úhradu ich ceny v zákonnej mene, a to formou bezhotovostného platobného styku. Z príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov nie je možné vyvodit' pre podnikateľa povinnosť, aby vždy umožnil spotrebiteľovi pri uzatváraní spotrebiteľskej kúpnej zmluvy platbu v hotovosti a žalobca trval na tom, že je na rozhodnutí samotného podnikateľského subjektu, či umožní alebo neumožní úhradu kúpnej ceny prostredníctvom platby v hotovosti. Úhrada kúpnej ceny v hotovosti alebo prostredníctvom platobnej karty predstavuje len diferenciáciu v spôsobe úhrady odplaty, ktorá sa vždy uskutoční v zákonnej mene, pričom ale právna úprava v Slovenskej republike nepredpokladá zvýhodnenie jednej formy spôsobu splnenia povinnosti spotrebiteľa voči podnikateľovi nad druhou a nepredpokladá automaticky vždy možnosť splnenia tejto povinnosti formou hotovostnej platby. Návrh zmluvných podmienok zo strany žalobcu, ktoré sú vopred jasne komunikované a nediskriminačne stanovené pre všetkých záujemcov o kúpu pyrotechnických výrobkov nemôžu byť v žiadnom prípade považované za ukladanie povinnosti bez právneho dôvodu, keďže vždy je na slobodnom rozhodnutí každého spotrebiteľa, či za daných podmienok pristúpi k uzatvoreniu spotrebiteľskej kúpnej zmluvy, teda ku kúpe tovaru alebo nie. Žalobca odmietol tvrdenia žalovaného, že platba v zákonnej mene nebola možná a že inšpektori boli k platbe kartou nútení žalobcom. Žalobca mal za to, že inšpektori vykonávajúci kontrolu, boli tak ako akýkoľvek iný spotrebiteľ vopred jasne informovaní a upozornení na skutočnosť, že platba za pyrotechnické výrobky je možná iba platobnou kartou, z uvedeného dôvodu nie je možné hovoriť o akomkoľvek donútení inšpektora, resp. akéhokoľvek spotrebiteľa, aby pristúpil k podmienkami stanoveným žalobcom a rovnako nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že platba v zákonnej mene nebola možná, pretože aj platba formou bezhotovostného platobného styku je platbou v zákonnej

mene. Právna úprava v rámci Slovenskej republiky nepredpokladá zvýhodnenie jednej formy spôsobu splnenia povinnosti spotrebiteľa voči podnikateľovi nad druhou a žalobca opakovane podotkol, že platba za výrobky formou platobnej karty je plnohodnotnou platobnou službou, ktorá je rovnocenná s platbou v hotovosti. Podľa názoru žalobcu podnikateľský subjekt má v rámci zmluvnej slobody právo na to, stanoviť podmienky po akceptácii ktorých zo strany spotrebiteľa dôjde ku konštituovaniu zmluvného vzťahu. Pokiaľ tieto podmienky platia pre všetkých zákazníkov, nemôže byť takéto konanie posudzované ako diskriminačné.

6. Krajský súd, ako správny súd, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj postup, ktorým predchádzal jeho vydaniu v zmysle § 177 a nasl. SSP v zmysle žalobných bodov (§ 134 ods. 1, § 183, § 195 SSP), pričom zistil, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná, a preto ju podľa § 190 SSP zamietol z nasledovných dôvodov.

7. Podľa § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru, dohľadu a kontroly a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa.

8. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu.

9. Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak.

10. Podľa § 15 zákona o národnej banke Národná banka Slovenska má v súlade s osobitnými predpismi právo vydávať eurobankovky a euromince vrátane pamätných euromincí, ktoré sú zákonným platidlom v eurozóne a v zúčastnených tretích štátoch, ktoré sú určené na peňažný obeh a ktoré vo svojej nominálnej hodnote slúžia na uhrádzanie peňažných záväzkov. Národná banka Slovenska má v súlade s osobitnými predpismi aj právo vydávať zberateľské euromince, ktoré sú zákonným platidlom vo svojej nominálnej hodnote len v Slovenskej republike a ktoré nie sú primárne určené na peňažný obeh, zreteľne sa odlišujú od euromincí určených na peňažný obeh a uvádza sa na nich iná nominálna hodnota v eurách alebo eurocentoch ako na eurominciach určených na peňažný obeh.

11. Podľa § 17e ods. 1 zákona o národnej banke platné bankovky a mince, bankovky a mince nevydané, ale určené na vydanie do peňažného obehu, a počas obdobia určeného na výmenu aj neplatné bankovky a neplatné mince, sú pred falšovaním, pozmeňovaním, neoprávnenou výrobou a poškodzovaním a pred bezdôvodným odmietnutím prijatia zákonných platidiel chránené osobitným zákonom.

12. Podľa § 273 Trestného zákona kto bez zákonného dôvodu odmieta tuzemské peniaze alebo poškodzuje tuzemské peniaze, potrestá sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

13. Z pripojeného administratívneho spisu mal správny súd zistené nasledovné skutočnosti.

14. V zmysle inšpekčného záznamu z vykonanej kontroly spísaného inšpektormi Inšpektorátu SOI so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj dňa 13.12.2018 v prevádzkarni Lidl, Nábřežná 2730, Kysucké Nové Mesto vyplýva, že pred vykonaním kontrolného nákupu, nebol zistený predaj pyrotechnických výrobkov maloletým spotrebiteľom. V kontrolovanej prevádzkarni sa uskutočňoval predaj pyrotechnických výrobkov, pri ktorom bol prítomný zamestnanec s platným preukazom na predaj pyrotechnických výrobkov. Pri mieste určenom na predaj pyrotechnických výrobkov bol oznam: „VÁŽENÝ ZÁKAZNÍK, V PRÍPADE PREDAJA PYROTECHNIKY SA NEJEDNÁ O SAMOOBSLUŽNÝ PREDAJ, VYBRANÚ PYROTECHNIKU JE POTREBNÉ ZAPLATIŤ IHNEĎ NA MIESTE A PLATBA JE MOŽNÁ IBA PLATOBNOU KARTOU...“ a plagát s textom „PYROTECHNIKA TU V PREDAJI PLATBA MOŽNÁ IBA KARTOU“ (príloha č. 1). V mieste určenom na predaj pyrotechnických výrobkov sa nachádzala ERP, ktorú obsluhoval predajca pyrotechniky a ktorá bola určená iba na účtovanie pyrotechnických výrobkov. Predajca pyrotechniky inšpektorov pred vykonaním kontrolného nákupu informoval, že predaj pyrotechnických výrobkov je možný iba v mieste určenom na predaj pyrotechnických výrobkov a platba za pyrotechnické výrobky je možná iba formou platobnej karty. Platba v hotovosti v zákonnej mene nebola možná. Za účelom overenia dodržiavania zásad statočnosti pri predaji bol vykonaný jeden kontrolný nákup v hodnote 1,49 eura, za ktorý bolo účtované správne. Kontrolný nákup bol inšpektormi zaplatený platobnou kartou, keďže platba v hotovosti v zákonnej mene nebola možná.

15. Zo stanoviska Národnej banky Slovenska zo dňa 17.12.2018, ktoré bolo prvostupňovému správneému orgánu doručené elektronicky, vyplýva, že povinnosti právnických osôb a fyzických osôb súvisiacich s prijímaním zákonných platidiel vyplývajú predovšetkým zo štvrtej časti (§ 15 až § 17h) zákona o národnej banke. Podľa odporúčania Európskej komisie o rozsahu a účinkoch eurobankoviek a euromincí ako zákonného platidla (2010/191/EÚ) by akceptovanie eurobankoviek a euromincí ako platobných prostriedkov v maloobchodných transakciách malo byť pravidlom. Ustanovenie § 17a ods. 2 zákona o národnej banke ukladá právnickým osobám a fyzickým osobám povinnosť prijímať zákonné platidlá. Právo odmietnuť zákonné platidlá je podmienené dôvodmi a rozsahom podľa platnej slovenskej legislatívy (§ 17a ods. 3 zákona o národnej banke) a európskej legislatívy, ako napr. právo právnickej osoby a fyzickej osoby odmietnuť prijatie poškodených eurobankoviek alebo poškodených euromincí. Z uvedeného vyplýva, že na odmietnutie, resp. neakceptovanie zákonnej meny, musí mať predávajúci zákonný dôvod. Porušením uvedeného zákazu odmietnutia peňazí môže dôjsť až k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu ohrozovania obehu peňazí podľa § 273 Trestného zákona. Predaj tovarov a služieb výlučne prostredníctvom platobnej karty je v podmienkach Slovenskej republiky novinka, s ktorou citovaná platná právna úprava nepočíta, iba v § 17a ods. 1 zákona o národnej banke dáva právo účastníkom právnych vzťahov dohodnúť sa na platbách v cudzej mene. Z uvedeného vyplýva, že hotovosť nemôže byť vylúčená z možnosti platby za tovary a služby na strane príjemcu povinnosti platby. Príjemca povinnosti platby teda nemôže odmietnuť eurobankovky a euromince, okrem prípadu, ak sa strany vopred nedohodli na inom spôsobe platby. Základným predpokladom je uzavretie a existencia dohody medzi predávajúcim a kupujúcim o inom spôsobe platby ako v hotovosti.

16. Žalobca v priebehu administratívneho konania doručil písomné vyjadrenie zo dňa 05.04.2019, v ktorom vyslovil nesúhlas s konštatovaním SOI Žilina o zisteniach počas kontroly dňa 13.12.2019 na prevádzkarni spoločnosti Lidl v Kysuckom Novom Meste. Spoločnosť Lidl mala za to, že nie je možné skutočnosť, že je pri kúpe tovaru umožnená úhrada kúpnej ceny len formou platby platobnou kartou, považovať za odmietnutie prijatia zákonnej meny euro. V zmysle zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách je platba kartou plnohodnotnou platobnou službou, prostredníctvom ktorej si spotrebiteľ môže splniť jeho povinnosť pri kúpe tovaru, a to uhradenie kúpnej ceny. Podmienky, za ktorých bola v rámci prevádzok spoločnosti Lidl, Slovenská republika v.o.s. umožnená kúpa pyrotechnických výrobkov, boli nastavené rovnako pre všetkých zákazníkov a rovnako sú predmetné podmienky jasne a zrozumiteľne komunikované, pričom je na rozhodnutí každého jedného zo zákazníkov, či za daných podmienok pristúpi ku konštituovaniu zmluvného vzťahu so žalobcom alebo nie. Žalobca sa v žiadnom prípade umožnením úhrady kúpnej ceny len formou platby platobnou kartou nedopustil odmietnutia prijatia zákonnej meny euro. Inšpektori SOI v inšpekčnom zázname nekonštatovali porušenie konkrétnej zákonom stanovenej povinnosti/ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, preto mal žalobca za to, že neporušuje ustanovenia platných právnych predpisov, a tým ani zákona o ochrane spotrebiteľa.

17. Následne oznámením zo dňa 02.07.2019 došlo k začatiu správneho konania, pričom toto oznámenie bolo doručené žalobcovi. Z oznámenia vyplýva konštatovanie prvostupňového správneho orgánu o porušení ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa v nadväznosti na ustanovenie § 17a ods. 3 zákona o národnej banke.

18. Žalobca v podaní zo dňa 16.07.2019 vyslovil nesúhlas s konštatovaním SOI Žilina o zisteniach počas kontroly dňa 13.12.2018 na prevádzke spoločnosti Lidl v Kysuckom Novom Meste. Poukázal na skutočnosť, že v zmysle zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách je platba kartou plnohodnotnou platobnou službou, prostredníctvom ktorej si spotrebiteľ môže splniť jeho povinnosť pri kúpe tovaru, a to uhradenie kúpnej ceny. Žalobca sa v žiadnom prípade umožnením úhrady kúpnej ceny len formou platby platobnou kartou nedopustil odmietnutia prijatia zákonnej meny euro. Rovnako nesúhlasil s interpretáciou ustanovenia § 17a ods. 3 zákona o národnej banke, keďže uvedené ustanovenie sa týka prijímania peňažných platieb.

19. Podľa konštantnej judikatúry (napr. rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo 2/2012 z 19.12.2012, 3Asan/11/2017 z 31.7.2018,) vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru, z Odporúčania výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov 13. februára 1991 (ďalej aj „Odporúčanie o správnych sankciách“), ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 Odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77) 31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi

trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správnymi deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi. Právna teória v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktov a disciplinárnych deliktov ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správnym orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvedené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa.

20. Preskúmanie administratívneho rozhodnutia ukladajúceho trest za správny delikt je možné v rozsahu žalobných bodov, ktoré možno dopĺňať v lehote podľa § 183 SSP s tým, že nad rámec tohto limitu je prípustné skúmať prípadné pochybenia správneho orgánu len na základe 195 SSP.

21. Pre posúdenie danej veci bolo kľúčovým zistenie, či žalobca naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré formuluje „zákaz ukladania povinností spotrebiteľovi“. Možno súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že žiadnym svojím konaním *expressis verbis* povinnosť spotrebiteľovi neuložil a takúto povinnosť ani nemohol uložiť. Právny vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom má totiž súkromnoprávny charakter a jeho kreovanie je tak viazané na súhlasný prejav oboch zúčastnených subjektov. Uvedené však potom znamená, že nemožno použiť doslovný gramatický výklad daného ustanovenia, ale je nutné ho vysvetliť na základe systematického zaradenia do právnej úpravy zákona o ochrane spotrebiteľa; v opačnom prípade by uvedená norma nebola aplikovateľná na žiaden právny vzťah, čo zjavne nebolo úmyslom zákonodarcu.

22. Zákonodarca v zákone o ochrane spotrebiteľa upravuje predmet a rozsah právnej úpravy najmä ochranu spotrebiteľa vo vzťahu k výrobcovi, dovozcovi, distributérovi a poskytovateľovi služieb, ako aj a úlohy orgánov verejnej správy pri kontrole dodržiavania podmienok ustanovených pri ochrane spotrebiteľa. Zákon sa vzťahuje nielen na ochranu pred nebezpečnými výrobkami a službami, ktoré môžu spôsobiť ohrozenie zdravia a života a ohrozenie ekonomických záujmov spotrebiteľa, ale na všetky výrobky, alebo služby, ktoré dodávateľ, predajca ponúka kupujúcemu k predaju alebo poskytovateľ služby poskytuje spotrebiteľovi. Zákonodarca v jednotlivých ustanoveniach uvedeného zákona jednoznačne špecifikuje práva spotrebiteľa so zvýraznením postupnosti ochrany života, zdravia či ekonomických záujmov spotrebiteľa. Povinnosti predávajúceho, resp. poskytovateľa služby vo svojej štruktúre kopírujú práva spotrebiteľa na ochranu pred výrobkami alebo službami,

ktoré môžu spôsobiť zásah do právom chránených záujmov spotrebiteľa, ako aj ochranu pred praktikami, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na postavenie spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov zákonodarca preto významným spôsobom zákonom o ochrane spotrebiteľa ochraňuje spotrebiteľa, pričom pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ich podmienok, platností týchto zmlúv, práv a povinností z nich vyplývajúcich a následkov ich porušení ako aj práv zo zodpovednosti za vady a práv na náhradu škody odkazuje na právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv ustanovenú v právnych normách § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. Zákonodarca v uvedenom právnom predpise súčasne charakterizuje dobré mravy pri predaji alebo pri poskytovaní služby, ktoré sú konkretizované všeobecne uznávanými pojmami ako vžitá tradícia, morálka, dobromyseľnosť, čestnosť a pod. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa (§ 54 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka).

23. Ochranné ustanovenia formulované v zákone o ochrane spotrebiteľa a odkazujúce aj na ustanovenia Občianskeho zákonníka znamenajú ingerenciu štátnej moci do inak súkromnoprávneho vzťahu. Uvedené je výrazom nerovného postavenia účastníkov spotrebiteľského právneho vzťahu determinovaného silou dodávateľa a slabším statusom spotrebiteľa. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa potom znamená vyjadrenie ochrany slabšieho účastníka zmluvného vzťahu – spotrebiteľa, ktorý v zásade nemá možnosť ovplyvniť obsah uzatvárateľnej zmluvy, ani nemôže inak zabrániť praktikám dodávateľa, ktoré nemajú oporu v zákone. Akékoľvek vynucovanie povinností, ktoré navonok môžu vzbudzovať dojem dobrovoľného postupu spotrebiteľa, hoci nemajú právny základ, treba považovať za napĺňajúce skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa.

24. V danej veci podmienil žalobca predaj pyrotechniky výlučne platbou kartou, ktorá povinnosť nemá v slovenskom právnom poriadku žiaden právny základ. Z citovaného ustanovenia § 15 zákona o národnej banke vyplýva, že eurobankovky a euromince vrátane pamätných euromincí sú zákonným platidlom v eurozóne a v zúčastnených tretích štátoch, ktoré sú určené na peňažný obeh a ktoré vo svojej nominálnej hodnote slúžia na uhrádzanie peňažných záväzkov. Uvedené ustanovenie ustanovuje všeobecne akceptovaný platobný prostriedok, ktorý je možné odmietnuť len v zákonom aprobovaných prípadoch (§ 17a zákona o národnej banke, na ktoré nadväzuje ustanovenie § 273 Trestného zákona). Na odmietnutie prijatia eurobankoviek a euromincí ako zákonného platidla v eurozóne slúžiaceho na uhrádzanie peňažných záväzkov musí existovať zákonný dôvod, inak sa dodávateľ dopúšťa porušovania právnych predpisov. Takýto zákonný dôvod v posudzovanom prípade neexistoval, z ktorého dôvodu žalobca naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu, ktorý mu je kladený za vinu.

25. Pokiaľ žalobca odkazoval na ním zvolený postup v zmysle úpravy zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách, tento predpis možno považovať za reguláciu reagujúcu na aktuálne bežne používané bezhotovostné operácie. Platobnú službu definuje uvedený predpis v ustanovení § 2 ods. 1 ako a) vklad finančných prostriedkov v hotovosti na platobný účet a vykonávanie všetkých úkonov súvisiacich s vedením platobného účtu, b) výber finančných prostriedkov v hotovosti z platobného účtu a vykonávanie všetkých úkonov súvisiacich s vedením platobného účtu, c) vykonávanie platobných operácií vrátane prevodu finančných prostriedkov z platobného účtu alebo na platobný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb 1. úhradou, 2. prostredníctvom platobnej karty alebo iného platobného

prostriedku, 3. inkasom, d) vykonávanie platobných operácií z úveru poskytnutého používateľovi platobných služieb 1. formou povoleného prečerpania platobného účtu, a to 1a. úhradou, 1b. prostredníctvom platobnej karty alebo iného platobného prostriedku, 1c. inkasom, alebo 2. formou úverového rámca prostredníctvom platobnej karty alebo iného platobného prostriedku, e) vydávanie platobného prostriedku alebo prijímanie platobných operácií, f) poukazovanie peňazí, g) platobná iniciálna služba, h) služba informovania o platobnom účte. V zmysle § 63 uvedeného predpisu platobná inštitúcia je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá je na základe udeleného povolenia na poskytovanie platobných služieb oprávnená poskytovať platobné služby.

26. Využívanie platobných služieb za aktuálneho právneho stavu treba považovať za nadstavbu, resp. zjednodušenie vykonávania úhrad záväzkov, ktoré však neznamená negovanie všeobecného pravidla o hotovostnom peňažnom obehú a používaní eurobankoviek a euromincí ako všeobecného platobného prostriedku za účelom plnenia záväzkov. Bezhotovostný platobný styk je aktuálne doplnkom toho hotovostného a nemožno ho preto nijako vynucovať.

27. Treba zdôrazniť, že žalobca v danom prípade fakticky nútil spotrebiteľa vstúpiť do ďalšieho zmluvného vzťahu s platobnou inštitúciou, a to len za účelom, aby mohol uhradiť platbu za istý druh tovarov. Tento postup zákon nedovoľuje a navyše zasahuje do ekonomických záujmov spotrebiteľa.

28. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté vo vzťahu k žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že mu súd náhradu trov konania ako neúspešnému účastníkovi nepriznal. Rovnako súd nepriznal náhradu trov žalovanému v zmysle ustanovenia § 168 SSP a contrario.

29. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (439, 440 SSP) v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu, ktorá sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),

c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V Žiline dňa 30. augusta 2022

JUDr. Jana Vargová
predsedníčka senátu

JUDr. Martina Mochnáčová
členka senátu

JUDr. Zuzana Krivdová
členka senátu